

ĶĪMIJAS MĀCĪBU PRIEKŠMETA PROGRAMMAS PARAUGS

Sasniedzamais rezultāts			Mācību līdzekļi
Daba	Pētnieciskā darbība	Cilvēka, sabiedrības un vides mijiedarbības ķīmiskie aspekti	Demonstrējumi un laboratorijas darbi
3. Dabaszvielas			
<ul style="list-style-type: none"> • Apraksta dabaszvielu daudzveidību un to atrašanos dabā. • Salīdzina tauku un eļļu fizikālās īpašības un ķīmiskās pārvērtības hidrolīze, hidrogenēšanās un oksidēšanās), pamatojoties uz to uzbūvi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ar struktūrformulām attēlo tauku uzbūvi. • Saprot informāciju uz pārtikas produktu iepakojumiem par tauku, ogļhidrātu, olbaltumvielu saturu tajos. • Pēta tauku šķīdību dažādos šķīdinātājos un izdara secinājumus. 	<p>Novērtē ķīmijas, fizikas un bioloģijas zinātņu sadarbības nozīmi dabaszvielu pētīšanā. Novērtē dažādu faktoru (sociālo, ekonomisko, vides) ietekmi uz jaunu tehnoloģiju attīstību dabaszvielu sintēzē un to ķīmiskajā pārstrādē. Analizē vides piesārņojuma izraisītās dabaszvielu pārvērtības un apzinās indivīda un sabiedrības atbildību vides kvalitātes saglabāšanā.</p>	<p>LD. Tauku šķīdība dažādos šķīdinātājos.</p>

Tauki un eļļas

	12.1.	12.3.	12.4.	12.5.	12.6
Tauki – veselīgs uzturs un liekais svars					
Kādu eļļu labāk lietot uzturā? Vai rapšu eļļa ir laba? Kāpēc olīveļļa labāka par citām?		X	X	X	
Kuras eļļas drīkst lietot uzturā?				X	
Kuri tauki veselīgāki? Vai margarīns ir veselīgs? Vai sviests ir veselīgs?	X X			X	
Kurā eļļā garšīgāk cept?				X	
Kas notiek, ja dzer eļļu?	X				
Ko dara holesterīns? Kāpēc no eļļas ceļas holesterīna līmenis? Vai ar uzturu var ietekmēt holesterīna līmeni?	X	X		X	
Kā tauki rodas organismā?					X
Ko tauki dara organismā?				X	
Cik biezs ir cūkas tauku slānis?				X	
Kā var notievēt? Kā nodzīt taukus? Kā var sadedzināt taukus? Kā tikt vaļā no taukiem?	X	x	X X		x
Kur tauki paliek pēc nodzišanas?		X			
Vai taukus izsūc?		X			
Tauki un eļļas parfimērijā					
Kāpēc eļļas izmanto skaistumkopšanā?		X	X		
Kāpēc paliek taukaini mati?		X			
Kas notiek, ja eļļa iesūcas ādā?			X		
Kas tās tādas erotiskās eļļas?			X		

Izmantošana un pārstrāde					
Ko ar viņiem dara (kur izmanto)?					X
Vai tauki deg (sprāgst)?	X				
Kā var uztaisīt sprāgstvielu no taukiem?			X		X
Kā „Lido” lieto eļļu? Ko darīt ar izlietotu eļļu?			X	X	
Vai ar eļļu var braukt?		X			
Tauku un eļļu uzbūve, sastāvs un īpašības					
Kas veido taukus?	X				
Vai eļļām un taukiem kāds sakars ar esteriem?		X			
Ar ko atšķiras tauki un eļļas? Ar ko eļļas atšķiras?	X		X		X
Ar ko atšķiras olīveļļa no saulespuķu eļļas? Kas tā tāda palmu eļļa? Kas ir zivju eļļa?	X			X	X
Kāpēc vaļu tauki vērtīgāki par citiem?		X			
Vai no griķiem var iegūt eļļu?		X			
Kāda ir atšķirība starp kauliņeļļu un olīveļļu?				X	
Kāda ir atšķirība starp sintētisko un minerāleļļu?			X		
Kāpēc tauki iztek cepjot?	X				
Kāpēc vienas eļļas ir taukainas, citas iesūcas ādā?			X		
Kāpēc tauki slīd?	x	X			
Kāpēc tauki silda?		X			x
Mazgāšanas līdzekļi un mazgāšanas process					
Kā <i>Feiry</i> mazgā traukus		X			

Tauki un eļļas

1. Tauki – veselīgs uzturs un liekais svars

Kādu eļļu labāk lietot uzturā? Vai rapšu eļļa ir laba? Kāpēc olīveļļa labāka par citām?
Kuras eļļas drīkst lietot uzturā?
Kuri tauki veselīgāki? Vai margarīns ir veselīgs? Vai sviests ir veselīgs?
Kurā eļļā garšīgāk cept?
Kas notiek, ja dzer eļļu?
Ko dara holesterīns? Kāpēc no eļļas ceļas holesterīna līmenis? Vai ar uzturu var ietekmēt holesterīna līmeni?
Kā tauki rodas organismā?
Ko tauki dara organismā?
Kā var notievēt? Kā nodzīt taukus? Kā var sadedzināt taukus? Kā tikt vaļā no taukiem?
Kur tauki paliek pēc nodzišanas?
Vai taukus izsūc?
Cik biezs ir cūkas tauku slānis?

2. Tauki un eļļas parfimērijā

Kāpēc eļļas izmanto skaistumkopšanā?
Kāpēc paliek taukaini mati?
Kas notiek, ja eļļa iesūcas ādā?
Kas tās tādas erotiskās eļļas?

3. Izmantošana un pārstrāde

Ko ar viņiem dara (kur izmanto)?
Vai tauki deg (sprāgst)?
Kā var uztaisīt sprāgstvielu no taukiem?
Kā „Lido” lieto eļļu? Ko darīt ar izlietotu eļļu?
Vai ar eļļu var braukt?

4. Tauku un eļļu uzbūve, sastāvs un īpašības

Kas veido taukus?
Vai eļļām un taukiem kāds sakars ar esteriem?
Ar ko atšķiras tauki un eļļas? Ar ko eļļas atšķiras?
Ar ko atšķiras olīveļļa no saulespuķu eļļas? Kas tā tāda palmu eļļa? Kas ir zivju eļļa?
Kāpēc vaļū tauki vērtīgāki par citiem?
Vai no griķiem var iegūt eļļu?
Kāda ir atšķirība starp kauliņeļļu un olīveļļu?
Kāda ir atšķirība starp sintētisko un minerāleļļu?
Kāpēc tauki iztek cepot?
Kāpēc vienas eļļas ir taukainas, citas iesūcas ādā?
Kāpēc tauki slīd?
Kāpēc tauki silda?

5. Mazgāšanas līdzekļi un mazgāšanas process

Kā *Feiry* mazgā traukus?